

รายวิชา สังคมศึกษาฯ

รหัสวิชา ส23101

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ผู้สอน

ครูวิชิต ลีอยศ

เรื่อง

ศาสนพิธี

ศาสนาพิธี

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : Germany. ช้อนชา-เทียน-คิดว่า.
<https://pixabay.com/th/photos/ช้อนชา-เทียน-คิดว่า-3612508/>.
ลงข้อมูลเมื่อวันที่ 12 สิงหาคม 2561

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถบอกความหมาย
ของศาสนพิธี บุญพิธี งานมงคล
งานอวมงคลได้

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : kieutruongphoto. ดอกบัวบาน บัว ดอกไม้.
<https://pixabay.com/th/photos/ดอกบัวบาน-3588694/>. ลงข้อมูลเมื่อวันที่

11 มิถุนายน 2562

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถวิเคราะห์ขั้นตอน
งานบุญพิธีได้อย่างถูกต้อง

จุดประสงค์

นักเรียนเห็นคุณค่าของศาสนพิธี

คำถาม

ก่อนบทเรียน

นักเรียนคิดว่า ศาสนพิธีคืออะไร
และศาสนพิธีของพระพุทธศาสนา
ที่นักเรียนรู้จักมีอะไรบ้าง

ศาสนาพิธี

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : Germany. ช้อนชา-เทียน-คิดว่า.
<https://pixabay.com/th/photos/ช้อนชา-เทียน-คิดว่า-3612508/>.
ลงข้อมูลเมื่อวันที่ 12 สิงหาคม 2561

ความหมาย

ของศาสนพิธี

คือ

ระเบียบแบบแผนหรือ
แบบอย่างที่ถือปฏิบัติในศาสนา

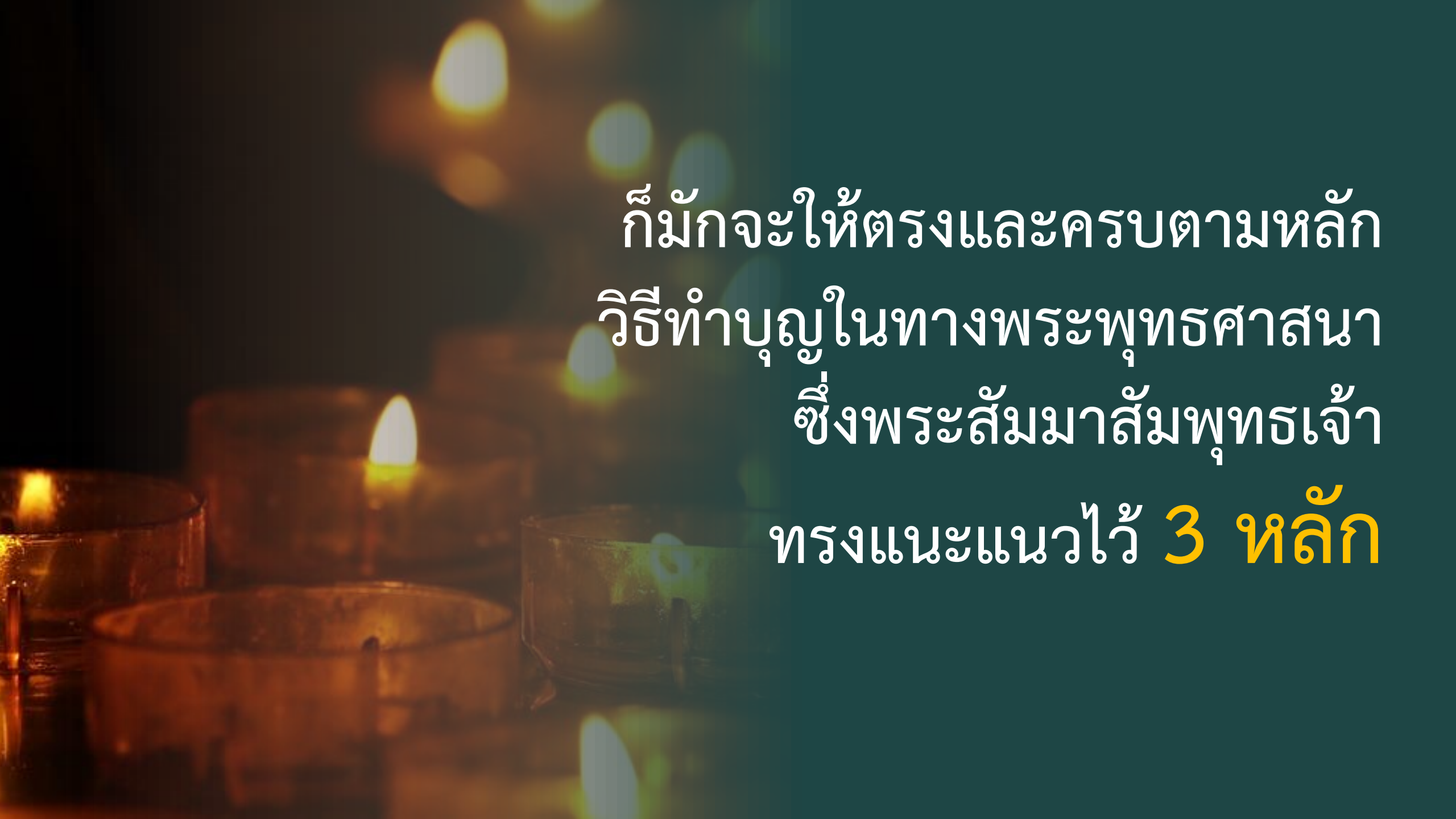
ศาสนาพิธี เป็นพิธีกรรมทางศาสนา
ซึ่งถือปฏิบัติเป็นแบบอย่าง
เป็นธรรมเนียมสืบต่อกันมา

เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย
สวยงามเป็นแบบเดียวกัน เหตุให้
เกิดศาสนพิธีนี้ คืออะไร

ความนิยมทำบุญ
ของพุทธศาสนิกชน
ซึ่งไม่ว่าจะปรารภเหตุอะไรทำกัน

ก็มักจะให้ตรงและครบตามหลัก
วิธีทำบุญในทางพระพุทธศาสนา
ซึ่งพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
ทรงแนะนำไว้ **3 หลัก**

1. ทาน การบริจาควัสดุสิ่งของ ของตนเพื่อประโยชน์แก่ผู้อื่น

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : ชุมชนสัมพันธ์.บริจาคสิ่งของช่วยเหลือผู้ประสบภัย อมตะนคร.

<http://www.ieat.go.th/csr/ประชาสัมพันธ์/gallery/c3017->

บริจาคสิ่งของช่วยเหลือผู้ประสบภัย%20อมตะนคร.

2. คีล การรักษากายวาจา ให้สงบเรียบร้อย

A group of Buddhist nuns, dressed in traditional white robes, are walking barefoot in a courtyard. They are arranged in a loose line, with some in the foreground and others further back. The background shows a building with large windows and a courtyard with some greenery.

3. ภาวนา การยกระดับจิต ให้สูงขึ้นด้วยการอบรมให้สงบนิ่ง และให้เกิดปัญญา

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : เดลินิวส์.

<http://www.dailymirror.online/2018/06/เอส-แอนด์-พี-มุ่งยกระดับ/เดลินิวส์-3/>.

ดังนั้น ในการทำบุญทุกครั้ง
ชาวพุทธจึงถือคติว่า
ต้องให้เข้าหลัก
3 ประการนี้

โดยเริ่มต้นจะทำข้อ
ไหนก่อนก็ได้ เช่น **รับศีลแล้ว**
ฟังพระเจริญพระพุทธมนต์
(ภาวนา) จบลงด้วย
การถวายทาน เป็นต้น

ประโยชน์ ของศาสนพิธี

ศาสนพิธีมีประโยชน์

2 อย่าง

1. รักษาความเป็น เอกลักษณ์ของชาติ

คือ พิธีกรรมทางศาสนานั้น
มีแบบแผนเป็นของตัวเอง
โดยเฉพาะจึงเป็นจุดเด่น
อย่างหนึ่งในแบบ
วัฒนธรรมของชาติ

อาจเชิดชูเอกลักษณ์ของชาติ
ไว้ได้ด้วยแบบอย่างนั้น เพราะเป็น
เอกลักษณ์ของตัวเองโดยเฉพาะ

นับว่าเป็นเครื่องเชิดหน้าชูตา
ของชาติได้ทางหนึ่ง
ที่พอจะอวดผู้อื่นได้ว่า
ชาติเรานั้นได้สะสมระเบียบ

ประเพณีอันดีงามมานานแสนนานแล้ว
ซึ่งแสดงถึงว่าเรามีวัฒนธรรม
มานานแสนนานแล้วนั่นเอง

2. ส่งเสริมคุณค่า ทางด้านจิตใจ

คือ ทำให้ผู้ประกอบพิธีกรรมนั้น ๆ
เบิกบานใจ เกิดความปีติสดชื่นขึ้น

เพราะได้ประกอบพิธีกรรมนั้นแล้ว
เป็นการเตรียมใจไว้รองรับ
บุญกุศลหรือความดีอื่น ๆ ต่อไป

และเป็นเหตุจูงใจให้ผู้พบเห็น
ปรารถนาที่จะทำตาม

ผลจากการเรียนรู้ ของศาสนพิธี

ผู้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่อง
ศาสนพิธีดีแล้ว ย่อมเป็นผู้ฉลาด
ในการจัดทำพิธีกรรมต่าง ๆ

ในทางศาสนา เป็นผู้สามารถ
ในการประกอบพิธีกรรมนั้น ๆ
ได้ถูกต้องตามแบบแผนที่นิยม
กันทั่วไป

เป็นเหตุให้ผู้ได้พบเห็น
เกิดศรัทธาในผู้นั้นว่าเป็นผู้ชำชอง
ได้รับการฝึกฝนอบรมมาดีแล้ว

ไม่มีความเคอะเขินในการจัดทำ
เป็นการเพิ่มเสน่ห์และบุคลิกภาพ
ให้แก่ตัวเองอย่างหนึ่ง

และนอกจากนั้นยังได้เชื่อว่า
ช่วยสืบต่ออายุพระศาสนา
โดยปริยายด้วย

เพราะ แบบอย่างหรือธรรมเนียม
ที่ดั่งามมีเหตุมีผลเป็นพิธีกรรมนั้น ๆ
เมื่อยังรักษากันไว้ได้เพียงใด

ตัวศาสนาก็ยังเชื่อว่า
ได้รับการรักษาอยู่เพียงนั้น

ศาสนพิธีประกอบด้วย

4 หมวด

1. กุศลพิธี เป็นพิธีเกี่ยวกับการ การอบรมความดีงาม ทางพระพุทธศาสนาเฉพาะบุคคล

เช่น การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ
การเวียนเทียนในวันสำคัญ
ทางพระพุทธศาสนา
และการรักษาศิลปประเพณีต่าง ๆ

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : เอ็มไทย. รวมสถานที่จัดงาน วันวิสาขบูชา 2562 .

travel.mthai.com/blog/210850.html.

ลงข้อมูลเมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2562

2. บุญพิธี เป็นพิธีทำบุญ
เนื่องด้วยประเพณีในครอบครัว
ซึ่งเป็นประเพณีที่เกี่ยวกับการ
ดำเนินชีวิตของคนทั่วไป

มี 2 ประเภท

พิธีทำบุญในงานมงคล ได้แก่การทำบุญในโอกาสต่าง ๆ

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : บริษัท เจ้าตะวัน จำกัด.ทำบุญเลี้ยงพระ.

www.girder-pile.com.

ลงข้อมูลเมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม 2557

พิธีทำบุญในงานอวมงคล

เช่น บุญหน้าศพ

ขอขอบคุณที่มาจาก : พวงหรีด เลอหรีด.ความหมายของดอกไม้แต่ละชนิดที่ใช้ในงานศพ.

www.lewreath.com.

ลงข้อมูลเมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม 2557

3. ทานพิธี เป็นพิธี ถวายทานต่าง ๆ

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก :พลังจิต. ถ้าเราตั้งใจจะถวายสังฆทาน ต้องบอกพระท่านไหม.
palungjit.org/threads/ถ้าเราตั้งใจจะถวายสังฆทาน-ต้องบอกพระท่านมั๊ย.514111/

ลงข้อมูลเมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2556

เช่น การถวาทาน เครื่องนึ่งห่ม ยารักษาโรค

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : pantip.

<http://topicstock.pantip.com/isolate/topicstock/2009/04/M7719789/M7719789.html>.

ลงข้อมูลเมื่อวันที่ 9 เมษายน 2552

4. พิธีปกิณกะพิธี เป็นพิธีเบ็ดเตล็ด

เช่น การอาราธนาศีล การประเคนของพระ

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : ประเคนของพระอย่างถูกวิธี.
40plus.posttoday.com/lifestyle/21381/
ลงข้อมูลเมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2551

ใบงานที่ 13

(กำหนดเวลาในการทำ 10 นาที)

คำชี้แจง ให้นักเรียนออกแบบแผนผัง
ความคิด สรุปเรื่อง ศาสนพิธี

ใบงานที่ 13 เรื่อง ศาสนพิธี

คำชี้แจง ให้นักเรียนออกแบบแผนผังความคิด สรุปรื่อง ศาสนพิธี (กำหนดเวลาในการทำ 10 นาที)

สรุปรื่อง ศาสนพิธี

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น ม.3/..... เลขที่.....